

Tisková zpráva dne 19. 11. 2012

Stanovisko Unie psychologických asociací ČR (UPA ČR) k metodě "Barvy života"

Experti UPA ČR podrobně analyzovali údajnou diagnostickou metodu Barvy života (distributor firma DAP Service), připravili k ní kritické Stanovisko (<http://www.upacr.cz>), se kterým 15. 11. 2012 předseda UPA ČR seznámil zástupce Color association o.p.s. (partner firmy DAP Service), a vydávají tuto tiskovou zprávu:

1. Metoda v žádném z odborných parametrů nesplňuje požadavky na standardní diagnostický nástroj.
2. Metoda vychází z naprosto nedoložených a zmatečných východisek, která autoři nepravdivě vydávají za kombinaci moderních i tradičních neurologických a psychologických poznatků.
3. Její autoři nerespektují specifika a účel různých okruhů poradenské psychologické práce a nabízejí metodu jako univerzálně použitelnou – od stanovení předpokladů žáka pro konkrétní povolání, přes diagnostiku klimatu školní třídy nebo evaluaci kvality školy až po sklon k určitému druhu onemocnění.
4. Metoda nerespektuje individualitu člověka a variabilitu jeho potřeb a může diskriminovat znevýhodněné jedince.
5. Výsledky vyšetření nemohou být díky neadekvátní "teorii" smysluplně vyhodnoceny.
6. Předložené "statistické důkazy" představují samoučelná, iracionální tvrzení, zneužívající laické uživatele, kteří je nemohou ověřit; kvalitu metody však nedokládají.
7. Díky systematickým chybám může metoda Barvy života vést ke stigmatizaci klientů nebo je může uvést v omyl (např. při vyšetření kolektivu ve třídě nebo při kariérním poradenství).
8. Mechanické vyhodnocení výsledků v počítači negarantuje smysluplnost interpretací a závěrů. Autoři navíc tají konkrétní postup, díky čemuž vznikají pochybnosti nejen o jeho adekvátnosti, ale i o autorských právech. Obdobné (problematické) metody již v minulosti jako experimentální postupy vznikly, a není jasné, zda firma DAP Services skutečně vyvinula vlastní postup, nebo jej pouze převzala z dříve publikovaných metod.
9. Naše výtky nejsou pouze dílčího charakteru. Metoda je problematická jako celek a neměla by být používána. Stojí na falešných předpokladech, není proto možné ji ani "opravit" nebo "lépe doložit".

Prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc., katedra psychologie, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze.

Prof. PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D., Psychologický ústav AV ČR, v.v.i. a Psychologický ústav FF MU v Brně.

Mgr. Jan Širůček, Ph.D., výzkumný pracovník, katedra psychologie a Institut výzkumu dětí, mládeže a rodiny, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

PhDr. Jana Zapletalová, členka předsednictva UPA ČR, Asociace školních psychologů ČR.

